

Τὰ «Ἡμερήσια Νέα» τοῦ Λονδίνου ἐδημοσίευσαν (τὴν 4 δεκεμβρίου ἐν. ἔτ.) τὴν ἐπομένην ἐπιστολήν, ἣν ὁ μέγας Κρόβεν ἀπέστειλε πρὸ 40 ἐτῶν ἐξ Ἀθηνῶν πρὸς τὸν ἀδελφὸν του, Φρεϊδ. Κρόβεν.

Σ. τ. Δ.

ΜΙΑ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΚΟΒΔΕΝ

«Οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχει νῦν θέαμα ὠραιότερον, τεχνικώτερον καὶ ἐπικαιρότερον τοῦ μεγαλείου καὶ τοῦ ὕψους ὕπερ παρίστων αἱ Ἀθῆναι πρὸ δισχιλίων ἐτῶν. Ὅποια μεγαλοφυΐα, ὁποία τοῦ καλοῦ αἰσθητικῆς ὑπῆρχε παρὰ τῷ λαῷ ἐκείνῳ! Τὸ δαιμόνιον τοῦτο πνεῦμα ὑφίσταται ἔτι καὶ νῦν, διότι ἡ ψυχὴ τοῦ Ἑλληνος καθάπερ καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν τοῖς κελύφμασι χρόνοις εἶναι πρότυπον ἀνθρωπίνης ἐξοχότητος. Πρὸς τὰ ἀνδραγαθήματα τῶν παρωχημένων χρόνων θὰ δειχθῶσιν ἐράμιλλοι οἱ Ἑλληνες τῶν μελλουσῶν γενεῶν. Μὴ πιστεύσης τὰ ψευδῆ καὶ κακοήθη διηγήματα ὅσα ἐξύφαναν κατὰ τὸ ἑλληνικὸν χαρακτῆρος ἔνιοι τῶν περιηγητῶν, φθονεροὶ ἔμποροι Ἀνατολῆται καὶ οἱ Φράγκοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐν τῷ χαρακτῆρι τοῦ λαοῦ τούτου ὑπολανθάνει εἰσέτι εὐγενής, λαμπρὰ, λεπτὴ καὶ ἔνδοξος ὑπόστασις, φέρουσα τὸ βαρὺ φορτίον τῆς πανουργίας, τῆς φιλοψευδίας καὶ τῶν ἄλλων ἐλαττωμάτων, τῶν φύσει παρομαρτούντων εἰς τὰς ὑποδούλους ψυχάς. Ἀλλὰ μὴ νομίσης ὅτι προλέγω τὴν ἀναβίωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ μεγαλείου διὰ τῆς μικρᾶς βασιλείου μοναρχίας, ἧτις θὰ διαλυθῆ ὡς αἱ ἄλλαι πομφόλυγες ἃς ἐξέφύσησαν οἱ νήπιοι ἡμῶν διπλωμάται. Ἀπασα ἡ Ἀνατολὴ θὰ γίνῃ ἑλληνική, ἡ δὲ Κωνσταντινούπολις, εἰς οἰανδήποτε καὶ ἂν περιπέσῃ ὀνοματώδη κυριαρχίαν, θὰ καταστῆ διὰ τοῦ ἀδελφάτου πνεύματος τοῦ ἑλληνισμοῦ, πρωτεύουσα τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους.»

Η ΜΙΚΡΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑΙ

Ἡ δευτέρα αὐτοκρατορία ἀπέβη εἰς τὴν γαλλικὴν δημοσιογραφίαν ἐλευθεριωτάτη καὶ κατὰ πολλοὺς ἄλλους τρόπους καὶ ὡς προαγαγοῦσα καὶ προστατεύουσα τὴν λεγομένην «μικρὰν δημοσιογραφίαν», ἧτις δημοσιεύει ἀπλῶς τὰ πολιτικὰ συμβάντα, ἄνευ τινὸς ἐπικρίσεως, καὶ παντοῖα ἄλλα ἀνέκδοτα ἀστρικά καὶ ἀγροτικά. Αἱ μικραὶ ἐφημερίδες ὑπερίσχυσαν τῶν μεγάλων οὐ μόνον διὰ τὸ εὐωδέτερον, ἀλλὰ διότι ἀπολαύουσιν ὅλων τῶν προνομίων τῆς μεγάλης δημοσιογραφίας πλὴν τῶν κυρίων ἄρθρων καὶ τῶν ὑψηλοτέρων σκοπῶν ἐφ' οἷς διακρίνονται αἱ μεγάλαι, αἵτινες ὅμως διὰ τοῦτον τὸν λόγον καταβαρύνονται πολυτρόπως ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως διὰ πολλῶν φόρων καὶ ἀναχαιτίζονται εἰς τὴν πορείαν των διὰ πολλῶν προσκομμάτων.

Καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐλαττοῦται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀναγινωσκόντων τὰς μεγάλας ἐφημερίδας, πολλαπλασιάζεται δὲ ὁ τῶν ἀναγινωσκόντων τὰς μικρᾶς. Ἐν μιᾷ πενταετίᾳ οἱ συνδρομηταὶ

τῆς «Πατρίδος» ἀπὸ 32,000 κατήντησαν εἰς 16,000, οἱ τῆς «Συνταγματικῆς» ἀπὸ 24,000 εἰς 13,000, οἱ τοῦ «Τύπου» ἀπὸ 25,000 εἰς 15,000, οἱ τοῦ «Αἰῶνος» ἀπὸ 55,000 εἰς 25,000 καὶ οἱ τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων» ἀπὸ 12,000 εἰς 9,000. Αἱ μικραὶ ἐφημερίδες τούναντίον πολλαπλασιάζονται παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν. Ἡ «Μικρὰ Ἐφημερίς» ἀριθμεῖ 200,000 συνδρομητῶν!

«Σήμερον αἱ ἐφημερίδες, λέγει ὁ Ριγῶδ, εἶνε πραγματικῶς ὄντα ἐφήμερα γέμοντα δελτίων καὶ δηλοποιήσεων, μὴ ἀποτελοῦντα πλέον τὴν κυριωτέραν ἐστίν καὶ τὸν πυρῆνα τῆς δημοσίας γνώμης. Σήμερον διεξέρχονται αὐτὰς οἱ πλείστοι ὅπως μάθωσι τὰ συμβάντα τῆς προτεταίας, τὰ κοινωνικὰ σκάνδαλα, τὴν κατάστασιν τῶν χρηματιστηρίων, καὶ τὰ νέα δράματα τῶν θεάτρων. Συλλέγουσι περὶ ἑαυτὰς πληθὺν ἀνάρητον ὀκνηρῶν ἀνδρῶν, παρατηρούντων πῶς διέρχονται τὰ πράγματα ἐν μέσῳ ἐπικινδύνων σκοπέλων, καθ' ὃν τρόπον οἱ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν ὀδῆται βλέπουσι πῶς πλέουσιν ἐπὶ τῶν μαινομένων κυμάτων τὰ ὑπὸ τοῦ χειμῶνος καταληφθέντα πλοίαρι. Ὁ μόνος ζῆλος, τὸ μόνον διάφορον τὸ ὑφιστάμενον μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ φοικαλέου θεάματος εἶνε ἡ περιέργεια. Δὲν αἰσθάνονται πλέον καθὼς ἄλλοτε ἐν τῷ ἀέρι τὰς δονήσεις τοῦ πνευματικοῦ ἠλεκτρισμοῦ, δι' ὧν ἀδίαλειπτως ἀνεστρέφοντο καὶ συνωμίονταν μετ' ἀγνώστων φίλων τὰ παρ' αὐτῶν σπανίως διδόμενα σημεῖα τῆς ζωῆς ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα δίδει ὁ ὑποκεάνειος τηλεγράφος μετὰ τὰς πολλὰς ταλαιπωρίας του.»

Ἄρα αἱ ἀνωτέρω σκέψεις ἀληθεύουσι καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα;

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΜΟΝΤΥΟΝ

Ἴδου τί ἐστὶ τὸ prix Montyon, περὶ οὗ κατ' ἔτος ἀναγινώσκουμεν εἰς τὰς γαλλικὰς ἐφημερίδας. Ὁ βαρῶνος Μοντυὸν, γάλλος οἰκονομολόγος, γενόμενος κληρονόμος μεγάλης περιουσίας, ἔδαπάνη ἐξ αὐτῆς εἰς ἐμφύχωσιν τῶν ἐπιστημῶν καὶ γραμμάτων καὶ ἐνίσχυσιν τῶν εἰς αὐτὰ ἐπιδιδόμενων. Πολλάκις συνέτρεχεν ἀνωνώμως τὰς γαλλικὰς Ἀκαδημίας, χορηγῶν χρήματα πρὸς ἀπονομὴν βραβείων. Κατὰ τινα μάλαιστα χρηματικὴν διαγωνισμὸν, καθ' ὃν ἐκρίθησαν μὲν τέσσαρα πονήματα ἰσοδύναμα καὶ ἐπάξια ἀμοιβῆς, ἡ δὲ Γαλλικὴ Ἀκαδημία εἶχεν ἐν μόνον βραβεῖον, ὃ Μοντυὸν ἔστειλεν ἀνωνώμως τὰ τρία ἄλλα διὰ τριῶν ἐπιστολῶν, ὡς ἂν ἐδαψιλεύοντο ὑπὸ τριῶν διαφόρων φιλομούσων. Τὸ 1782 ἔτος ἠγωνοθέτησε 1,200 φράγκα ἔπαθλον ὑπὲρ τοῦ συγγράμματος ὕπερ, ἐκδοθὲν ἐντὸς τοῦ ἔτους, ἤθελεν ἐπιδοκιμασθῆ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας ὡς τὸ ἄριστον τῶν λοιπῶν. Περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον ὤρισε καὶ τὸ περὶ ἀρετῆς